

Hatáskörök, döntések, pártirányítás

Az államélet fejlődése a szegedi járásban

Munkamódszerben, az időszaki feladatok elvégzésében, a demokratikus centralizmus és a pártirányítás érvényesítésében sokat fejlődött az utóbbi években a szegedi járási tanácsi hivatal munkája, és ugyanez mondható el a területéhez tartozó nagyközségi és községi tanácsok tevékenységéről is. Az államélet továbbfejlesztésének útját és irányát meghatározta az MSZMP KB 1971. novemberi állásfoglalása az államigazgatás fejlesztéséről és az állami szervek pártirányításáról. Ennek érvényesüléséről beszélgettünk Fodor István, a szegedi járási tanácsi hivatal vezetőjével.

— Az irányító pártszerv, a járási pártbizottság és a megyei tanács hivatalunk munkájának javítására konkrét feladatot határozott meg, például a szervező, a megelőző, a segítő tevékenységben, a bürokratizmus kiszorítására az ügyvitelből. Úgy vélem, hivatalunk sikeresen hajtott végre a tanácsi hálózat korszerűsítésével együtt járó szervezési feladatokat, és véghezvitte az új tanács törvényben előírt irányító és ellenőrző munkáját. Emellett, illetve ezzel egy időben tervszerűen javult a hivatali apparátusban dolgozók szakmai és politikai felkészültsége, vagyis a szervezeti egységek tevékenységének összhangja a járás nagyközségeiben, községeiben jobban segítette a közös célkitűzések elérését.

Beszélgetésünknek ennél a pontjánál hozzátette azonban Fodor István, hogy ezt az összhangot a jövőben is erősíteni kell. Ennek területi

a tanácsok tevékenységének differenciált támogatása, a hatósági munka szakmai segítése, a felügyeleti és törvényességi vizsgálatok követelményeinek következtetés érvényesítése, párt- és tanácsi határozatok végrehajtásának segítése, de a számonkérés is. Az utóbbi két évben folytatódott a különböző hatáskörök profilizálása. Ennek folytatásaként az építési engedélyek kiadása a községekbe került, a térszervek törvényességi és általános felügyelete a megyei tanács hatáskörébe ment át, míg a községekben az árelőirányítást a járási hivatal kapta meg.

Munkaprogram szerint felügyeleti és célvizsgálatokat tartanak a községi tanácsoknál és tanácsi szerveknél. Ezek kiterjednek a tanácsok egész tevékenységére, különösen a jogszabályok betartására, megyei tanácsi döntések végrehajtására, a törvényességi vizsgálatára, helyi testületi döntések elemzésére, szakigazgatási szervek és testületek együttműködésének értékelésére. A tanácsokat végül összegezzük, azt megbeszéljük azokról a testületek és szervek is, amely községekben a felügyeleti és célvizsgálatokat végezték, okulva az esetleges hibákból és fokozni a jó, a pozitív.

A hatáskörök felülvizsgálatának eredményéről szólva Fodor István azt hangsúlyozta, hogy az a decentralizálást és a helyi államigazgatás szervezeti összefogását, egységét eredményezte a szegedi járásban.

— Ennek kedvező hatása többek között — folytatta — ott és azok döntenek, ahol és akik ismerik a kö-

rülmenyeket, a helyi viszonyokat, adottságokat. Demokratikusabbá vált, mondhatni népképviseleti ellenőrzés alá került az ügyintézés. Gyorsabban döntenek az arra illetékes szervek és ennél fogva is szorosabbá vált a lakosság kapcsolata a hatóság munkájával, vagyis az állampolgárok el tudnak igazodni ügyük vitelében. A helyi államigazgatás egységtésével a tanácsi szervek számos szervezetet, illetve hatáskör gyakorlását vették át, például a telekkönyvi igazgatást, a tűzrendészeti feladatokat, sportigazgatást stb. Tevékenységükben előtérbe került a gazdaságsszervező és kulturális nevelő munka, a terület- és településfejlesztés, a különböző lakossági szükségletek kielégítése. A hozzájuk tartozó intézmények fejlesztésében és fenntartásában viszont jobban kell támaszkodniuk a lakosság és a munkahelyek segítségére. Ezekkel a lehetőségekkel jobban kell élniük a jövőben.

Summázva a beszélgetést, Fodor István hangsúlyozta, hogy az államélet fejlesztését, az állami szervek pártirányítását elősegítő, 1971-es állásfoglalása az MSZMP KB-nak megértésére talált a szegedi járásban is. A nagyközségek, például Kistelek és Mórahalom a városoktól megközelítő szintű munkával látták el hatáskörüket. Korszorúbb, színvonalasabb ügyintézés, munkamegosztás, a testületekben eredményesebb munkát végeztek, s erről időnként beszámoltak és beszámolnak a Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának.

L. P.

A szovjet gépkocsiipar

Óriási utat tett meg az autópálya a szovjet hatalom évei alatt. A cári Oroszországban nem is volt önálló autópálya. A Rigai Vagon- és Gépgyárban — ahol mellesleg autógyártással is foglalkoztak — 1908. és 1915. között összesen 451 személygépkocsit gyártottak. Az első tíz szovjet gyártmányú terheautót pedig 1924-ben készítették a Moszkvai Autógyárban, a mai Lihacsoggyárban.

Napjainkban az autógyártás a szovjet népgazdaság egyik legdinamikusabban fejlődő ágazatává vált. A tervek szerint 1980-ban már közel 2,2 millió gépkocsi hagyja el a gyárak szerelőcsarnokait. A mostani tervidőszak végéig 800—825 ezer tehergépkocsit gyártanak. A szovjet autógyárak egy sor új személy- és tehergépkocsi típus gyártását kezdte meg. Jelenleg már több mint 400-féle modellt állítanak elő.

Az elmúlt évek során a szovjet autópálya nagy jelentőségű létesítményekkel gyarapodott. A Togliatti személygépkocsi gyárban a „Lada” gépkocsikat gyártják. Az üzemben évente 660 ezer gépkocsit szerelnek össze. A közelmúltban becsatolták ki a milliommodik KGST-rendelésre készült Lada személygépkocsit. A Nabereznijje Cselniben felépült KAMAZ tehergépkocsi gyárban naponta 240, 210 lóerős tehergépkocsi hagyja el a gyártósorokat. A tervek szerint az év végéig itt 70 ezer gépkocsit bocsátanak ki. De a fejlődés nem állt meg. Bevezetés előtt áll a gyár második részlege. Üzembe helyezés után évente 75 ezer tehergépkocsival nő a gyár termelése. Napjainkban közel 80 ezer KAMAZ típusú tehergépkocsi fut a szovjet

utakon, s nincs messze az a nap, amikor a gyár szerelőcsarnokaiból kigördül a százszázalékos tehergépkocsi.

A szovjet tervezők szüntelenül keresik a fejlesztés új útjait, lehetőségeit. A növekvő olajgondok időszzerűvé tették az elektromobilitás elterjesztését. Világszerte, így a Szovjetunióban is, intenzív kísérletek folynak a tervben. Az ukrainai Zaporozsijében például a közelmúltban olyan elektromobilt terveztek, amely 300 kilogrammnyi súlyt képes 100 kilométer távolságra eljuttat-

ni az akkumulátorok újratöltése nélkül, sebessége pedig eléri az óránkénti 60 kilométert.

A szovjet gépkocsiipar termékeinek jelentős hányada kivitelre kerül. A világ közel 80 országában használják szovjet gyártmányú teher- és személygépkocsikat. A világpiaci követelmények állandó növekedésével összhangban a szovjet autópálya jelentős rekonstrukció előtt áll. A következő öt éves tervidőszak alatt korszerűsítik valamennyi szovjet gépkocsi gyár termékszerkezetét. (BUDAPRESS—APN)

Gyes iskola után

B. É. szegedi olvasónk a gimnázium második évfolyamát ez évben befejezte, majd férjhez ment, azóta pedig munkaviszonyban áll, január hó végére várja gyermekük születését. Számítása szerint a szüléskor még nem lesz meg a gyermekgondozási segélyhez szükséges munkaviszonya. Kérdezi: ilyen esetben kaphat-e szülési és gyermekgondozási segélyt?

Olvasónk kérdése kétirányú, az egyik társadalombiztosítási ellátásra irányul, a másik pedig arra, hogy a munkajogi szabályok szerint jogosult lesz-e gyermekgondozási segélyre. A társadalombiztosítási jogszabályok szerint a szülési ellátásokra való jogosultságának feltétele, hogy az oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatótanulmányi idővel rendelkezzék, továbbá az iskolai tanulmányainak megszüntését követően 180 napon belül munkaviszonyt,

vagy szövetkezeti tagsági viszonyt létesítsen. Levelében közölt adatok szerint ezek a feltételekkel rendelkezik, tehát szülési segélyre jogosult lesz. (Terhességi-gyermekegügyi és anyasági segélyre.)

A gyermekgondozási segélyre jogosultság egyik alapfeltétele, hogy a leendő kismamának a szülést megelőző másfél éven belül legyen egy évi (365 napi) munkaviszonya, továbbá a munkaviszonyban az elfoglaltsága legalább napi hat órát elérje, és végül a szülési szabadság ideje alatt munkaviszonyban álljon.

Tanulmányok befejezése alatt az értendő, hogy az általános iskola nyolcadik osztályának, illetve nappali tagozatú középiskola utolsó tanulmányi évének befejezése, érettségi vizsga esetén pedig az érettségi bizonyítvány kelte, illetve szakmunkásvizsga esetén a szakmunkásvizsga kelte, felső fokú, főiskolai, egyetemi tanulmá-

Biztonságtechnikai megbízottak

A dolgozók védelméért

Növekedett a határban dolgozó gépek száma, ezzel együtt a baleset veszélye is nagyobb. Ilyenkor, összességében idején fokozottabb figyelmet kíván az irányítótól az emberek munkája. Testi épességük megővése, egészségük védelme kötelessége mindenkinek.

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Országos Szövetsége tavaly munkavédelmi tanácskozáson értékelte az eddigi tapasztalatokat és meghatározta a tennivalókat. A Csongrád megyei Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetsége szakember, negyvenen vettek középiskolát, huszan egyetemen.

A térszervek többségében elkészítették a munkavédelmi szabályzatokat, amelyben előírják a biztonságos munkavégzés követelményeit. Felelősöket jelöltek ki, akik ellenőrzik a tervek végrehajtását. A tennivalók közül néhány: javítani szükséges a munkavédelmi és biztonsági szemlék színvonalát, ellenőrizni kell, hogy a gépeket ellátták-e védőburkolattal. Csak akkor lesz kevesebb baleset a mezőgazdaságban, ha az ott dolgozók betartják az előírásokat. Hiszen a szabályok az ő érdeküket szolgálják. Figyelmeztető, hogy tavaly minden ezer ember közül 27-et ért baleset.

tént az erőgépeken — a bolygató védőkeretek bevezetésének következtében. Sokan sérülnek meg a munkagépek mellett és a kéziszerszámoktól. Rakodáskor, szállításkor sem elég figyelmesek az emberek. Az elmúlt évben 197-en leestek a rakományról, a kocsiról.

A biztonságtechnikai megbízottak felelőssége nagy: az emberek egészségére vigyázni, tűzrendészeti, polgári védelmi teendőket is ellátni. A szövetkezetek többségében alkalmaznak biztonságtechnikai megbízottat, Kisebbszervekben részfeladatként vállalják ezt a munkát, a szövetkezet irányítói, vezetői közül. Többségük képzett szakember, negyvenen vettek középiskolát, huszan egyetemen.

A térszervek többségében elkészítették a munkavédelmi szabályzatokat, amelyben előírják a biztonságos munkavégzés követelményeit. Felelősöket jelöltek ki, akik ellenőrzik a tervek végrehajtását. A tennivalók közül néhány: javítani szükséges a munkavédelmi és biztonsági szemlék színvonalát, ellenőrizni kell, hogy a gépeket ellátták-e védőburkolattal.

Csak akkor lesz kevesebb baleset a mezőgazdaságban, ha az ott dolgozók betartják az előírásokat. Hiszen a szabályok az ő érdeküket szolgálják. Figyelmeztető, hogy tavaly minden ezer ember közül 27-et ért baleset.

Magyarok a Balti-tengeren

A szocialista országok közötti bonyolódik le a magyar külkereskedelemben tengerentúli irányított forgalmának mintegy 90 százaléka. Ebből a lengyel kikötőkre majdnem 40 százalék jut. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy Gdanskban, Gdyniában és Szczyminben évente mintegy 1 millió tonna magyar tranzitút rakodnak át. Lengyelország hajót is épít Magyarországnak — a jelenlegi öt éves tervben a lengyel hajógyárak további öt, korszerű hajót adnak át a magyar megrendelőnek.

A magyar—lengyel tengeri együttműködés lehetőségei ugyanakkor még nincsenek teljesen kiaknázva. A tervben szerepel többek között egy, a Szczymin—Miskolcútvonalon hetente kétszer közlekedő, konténerszállító gyorsvonati szerelvény beindítása. A kétoldali, hosszú lejáratú szállítási szerződés értelmében a magyar tengerészisztek lengyel kereskedelmi hajókon sajátítják el mesterségek gyakorlati fogásait, s tervezik egy szállítási kérdéseket integráló szakembercsoport megalakítását is.

Z. Czaplinski
(INTERPRESS—KS)

A levél

Nemrégiben tanúja voltam egy beszélgetésnek, amely két gazdasági vezető között zajlott. A munkaerő vándorlása, megtartásának nehézségei körül rőtta mindketek gondolata a köröket. Hogy úgy nem tud fizesz munkatempót követelni, ha a dolgozót két kapuval arrébb, újabb munkahely várja; hogy az italozők, hogy a lógók, hogy a minden vezetőnek ellentmondó, nagyszájúak micsoda hangadók; hogy a munkáltató kiszolgáltatott és mást sem csinál, csak udvarol a melósoknak... Csak úgy, jó példák, enyhültebb hang nélkül záporoztak a sérelmek.

Szegény melósok (úgy általában), ha hallották volna, mennyire szégyellhetők volna magukat, lám, pár év alatt a derék, jó munkásból örök gondot okozó „tényező” lettek, akiknek szinte már egyéb jellegzetességük sincs, mint országos gondjaink fő okozója, megbillent egyensúlyunk főállású közellensége lenni.

Boronganék még magamban, ha nem került volna kezembe egy levél. Egyetlen gépet oldalt, húsz sort is alig tesz ki a szöveg, tízperces munka egy főnöknek, míg kigondolja, őt a gépirónak... szóval nem nagy dolog.

Tisztelt... Örömmel tájékoztatluk, hogy az 1979. I. félévi tervünket jelentős mértékben túlteljesítettük. Kimagasló eredményt értünk el termelésben, nyereségben egyaránt.

A siker oka, hogy tagjaink nagymértékben növelték a napi teljesítményt. Ennek következtében az egy termelőre jutó termelési érték 9 százalékkal emelkedett.

Az eredményhez természetesen hozzájárultak a költségsökkentő tényezők is.

A szép sikerben az Ön munkája is benne van.

Engedje meg, hogy a fél éves tevékenységét tisztelettel megköszönjük, s egyben felkérjük arra, hogy igyekezzével, szorgalmával járuljon hozzá II. félévi tervünk sikeres teljesítéséhez.

Az év hátralevő részében sok gondalkal megküzdni, de a terv túlteljesítésének minden feltételét megteremtettük, tehát rajtunk múlik, milyen eredményt érünk el 1979. december 31-ig.

Népgazdaságunk sok gondalkal küzd. Úgy gondoljuk, ilyen helyzetben minden tisztességes embernek helyt kell állnia a maga posztján, teljesíteni azt a feladatot, amit vállalt, illetve amit reáztak.

Tudjuk, hogy Ön is azok közé tartozik, akik az eddigénél egy kicsivel többet vállaltak, egy kicsivel többet tesznek a népgazdasági gondok enyhítéséért, megszüntetéséért.

Még egyszer: köszönjük tevékenységét, s a II. félévi munkájához sok sikert és jó egészséget kívánunk. (Hat aláírás.)

Mondták, van, aki bekereteztette a húszsoros levelet — s mondták, itt nincs munkaerőhiány. Na persze, egy ilyen apróság nem csodatevő, de hogy ezt a „melósok” inkább „kiteszik az ablakba”, aligha kétséges.

S lehet, ennyi udvarlást még el is bírják becsülettől! Jó tudni, hogy van munkahely, ahol ezt megtérülő befektetésnek tartják. Elvégre is apróság. Papír is van hozzá, írógép is.

Igricz Zsigmond

nyok esetén az utolsó tanulmányi év befejezését követő utolsó vizsga (államvizsga) leteltének napja, illetve az erről szóló oklevél kelte, vagy egyébként a hallgatói jogállás megszűnésének napja.

Olvasónk — mint levelében is írta — gimnáziumi tanulmányait nem fejezte be, hanem azt félbeszakította, és férjhez ment. Fentiek szerint a szülés napjáig nem tudja megszerezni a szükséges egyévi munkaviszonyt, ezért gyermekgondozási segélyre nem lesz jogosult.

Úgyében azt tanácsoljuk, hogy a szülési szabadság letelte után forduljon kérelmel a munkügyi miniszter elvtársához, és kérje kivételes méltányosságból a gyermekgondozási segély folyósítását engedélyezni.

Dr. V. M.